

Bestuursdienst

Onderwerp Verslag burgemeestersbezoek aan Moermansk

Steller F. van Kleef

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 35 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD 12.3351283

Datum - 8 NOV 2012 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Van 17 tot en met 20 september bezocht burgemeester Rehwinkel met een brede delegatie op uitnodiging van de stichting Groningen Moermansk onze Russische partnerstad Moermansk. Bijgaand bieden wij u het verslag ter kennisgeving aan.

Het bezoek vond om verschillende redenen plaats. Om na te gaan of de activiteiten van de stichting nog aansloten op de behoeftes in Moermansk. Om ruchtbaarheid te geven aan het aankomende bilaterale Nederland – Ruslandjaar. Om te verkennen of samenwerking op economisch vlak mogelijk is. En ten slotte om na te gaan of er in 2013 een inkomende missie georganiseerd kan worden.

Ook uw motie van 26 oktober 2011 om tijdens buitenlandse reizen aandacht te vragen voor mensenrechten is ter harte genomen. Zowel in Sint Petersburg als in Moermansk is uitgebreid gesproken met vertegenwoordigers van homo-emancipatiebewegingen. Zoals bekend staat homo-emancipatie in Rusland ernstig onder druk. Deze vertegenwoordigers zijn ten behoeve van het Nederland Ruslandjaar 2013 in contact gebracht met Groningse homo-emancipatieorganisaties.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Verslag bezoek aan Moermansk 17 t/m 20 september

Inhoudsopgave

- 1. Verslag burgemeestersprogramma**
- 2. Overzicht resultaten**
- 3. Delegatieleden**
- 4. Foto's & media**

1. Verslag burgemeestersprogramma

Algemene analyse stad en Oblast (regio) Moermansk

Belangrijk punt van zorg in de regio is de negatieve demografische ontwikkeling. Nu wonen er ca 310.000 inwoners, ten opzicht van 1989 (450.000) is dat meer dan een derde minder. Probleem is dat de hogere lonen die t.t.v. de USSR werden betaald om mensen te werven voor het werk in het arctisch gebied niet meer uitgekeerd worden. Bovendien vertrekken jonge, hoog opgeleide mensen naar Moskou, St. Petersburg en Noorwegen. Ook gepensioneerde inwoners maken gebruik van overheidsprogramma's om terug te keren naar hun oorspronkelijk woonomgeving en zodoende zich in een draaglijker klimaat te vestigen. Ontwikkeling van het MKB komt maar langzaam van de grond, terwijl het tekort van vakspecialisten toeneemt. Het delven van grondstoffen is en blijft een grote bron van inkomsten voor de regio.

Met het aanstellen van Gouverneur Kovtun lijkt de politieke rust teruggekeerd in Murmansk. Traditioneel stemt zo'n 30% van de bevolking op United Russia (partij van Poetin), een beeld dat grotendeels overeenkomt met de rest van de Noordwest regio van de RF. Poetin kreeg tijdens de laatste presidentsverkiezingen steun van iets minder dan 60% van de bevolking.

Tot slot rekent men niet meer op snelle besluitvorming rondom de exploitatie van het grote Shtokmangaswinningsveld. Voor GasTerra en Gasunie is dat een tegenvaller, laat staan voor de economie van Moermansk zelf. Des te meer reden om als Moermansk sterker de economische samenwerking op te zoeken met haar zustersteden.

Maandag 17 september, consulaat St. Petersburg

Ontvangst in St. Petersburg bij consul-generaal dhr. Jennes de Mol, zijn vice consul Klaas Huisman en in aanwezigheid van Polina Andrianova, director International Queer Culture Festival en leider van de LGBT-organisatie in St. Petersburg. Peter Rehwinkel heeft zich laten informeren over de politiek-economische toestand in Moermansk naar aanleiding van het bezoek van consul De Mol. De consul gaf aan dat er vanuit Moermansk stad en regio meer behoefte bestaat aan economische samenwerking op verscheidene onderwerpen. Het profiel van stad en regio Moermansk sluiten volgens hem goed aan op die van Noord-Nederland. Peter Rehwinkel heeft aangegeven dat vooral het onderwerp energie en healthy ageing kansen biedt vanuit de samenwerking van Het Akkoord van Groningen. Daarnaast is uitgebreid stilgestaan bij de ontwikkelingen in St. Petersburg rondom homo-emanipatie. Het verbod hierop heeft internationaal tot veel kritiek geleid. De juridische implicaties van dit verbod worden momenteel door het Federale Russische hof onderzocht. Peter Rehwinkel heeft steun betuigd en aangegeven mevrouw Polina Andrianova in contact te brengen met Groningse homo-emanipatie organisaties.

Resultaat:

De contacten met het consulaat-generaal in St. Petersburg, van belang voor de noordelijke partners in het Nederland – Ruslandjaar, zijn aangehaald. Daarnaast heeft Peter Rehwinkel na zijn bezoek het COC in Groningen en aanverwante organisaties in contact gebracht met Polina Andrianova, tevens met het oog op het Ruslandjaar.

Dinsdag 18 september, stadhuis

In de ochtend is in aanwezigheid van lokale televisie en pers de voltallige delegatie ontvangen door burgemeester Veller en gemeentesecretaris Sysoev. In het overleg dat volgde is uitgebreid stilgestaan bij de huidige contacten tussen Groningen en Moermansk. Het gemeentebestuur van Moermansk is uitermate blij met Groningen als zusterstad, maar gaf wel aan dat de tijden zijn veranderd. Zij zien meer in een relatie die wederzijds iets oplevert, vooral in economische zin. Men gaf aan dat er kansen liggen op het gebied van energievoorziening en de havenaanleg. Peter Rehwinkel gaf aan zeker open te staan voor een nieuwe, meer economische insteek van de samenwerking. Niet in de laatste plaats waren daarom vertegenwoordigers van GasTerra en baggerbedrijf Van Oord aanwezig. Wel ziet hij die als aanvulling op de huidige activiteiten van de stichting en niet in plaats van. Vervolgens heeft Peter Rehwinkel GasTerra (Geeert Greving) en Van Oord (Anko Bos) in staat gesteld zich te presenteren voor het stadsbestuur. Tot slot heeft Peter Rehwinkel de uitnodiging gedaan om aanwezig te zijn bij de opening van het Nederland – Ruslandjaar in maart 2013.

Resultaat:

Er zijn eerste stappen gezet om tot een nieuwe verstandhouding te komen met het stadsbestuur van Moermansk; een die tweezijdig iets oplevert. Het Nederland – Ruslandjaar 2013 is aangedragen als mogelijkheid om op economisch gebied nader tot elkaar te komen. Moermansk is uitgenodigd om met een handelsdelegatie bij de opening in maart aanwezig te zijn. Daarnaast hebben Gasterra en Van Oord hebben een ingang gekregen bij het stadsbestuur. Van belang hierbij was dat de gemeentesecretaris van Moermansk een spilfunctie vervult bij een relevant energieconsortium.

Dinsdagochtend 18 september, Oblast (provinciehuis)

Ook tijdens het gesprek met vice gouverneur Ludmilla Chistova en twee andere vertegenwoordigers van de Oblast is er gesproken over economische samenwerking. Meer precies werd de Groningse delegatie door Svetlana Stratii, Deputy Head of the Foreign Economic Relations, aangespoord om te investeren in de regio. Van belang om te weten hierbij is dat Murmansk Nederland als grootste export land heeft genoteerd voor haar regio. Concreet noemde de Oblast de bouw een mogelijke olie terminal.

Resultaat:

Na ons bezoek hebben zowel Royal Haskoning als Vopak serieuze interesse getoond voor de vraag van de Oblast omtrent de olieterminal. Gasterra heeft aangeboden om het eerste contact te verzorgen tussen Vopak en de Oblast, met als doel om tot een concreet NL investeringsproject te komen. Voor de eerste vervolg stappen zullen de bedrijven gaarne gebruik maken de stedenband organisatie.

Daarnaast wordt binnenkort duidelijk of er mede op aandringen van het ministerie van EL & I en het consulaat in St.- Petersburg in 2013 een officiële bedrijvenmissie vanuit de Oblast naar Nederland komt. Noord Nederland en Groningen zijn hier sterk bij betrokken.

Dinsdagmiddag 18 september, kransleggingen

De delegatie heeft uitgebreid stilgestaan bij twee monumenten die in Moermansk zeer belangrijk worden gevonden: één ter nagedachtenis aan de slachtoffers van het Kursk-ongeluk, de ander ter nagedachtenis aan de Tweede Wereldoorlog. Er was veel pers aanwezig bij deze ceremoniële plichtplegingen.

Dinsdagmiddag 18 september, bezoek naschoolse opvang

De delegatie werd met een uitgebreid programma ontvangen in het Students Activity Center, waar kinderen (ca. 5-15 jaar) worden opgevangen na schooltijd. Voorstellingen van dans en muziek passeerden de revue. Aan het einde werd via Skype contact gelegd met het Willem Lodewijk Gymnasium, waar leerlingen van dit Activity Center al geruime tijd contact mee onderhouden en uitwisselingsprojecten mee opzetten.

Dinsdagmiddag 18 september, prijsuitreiking kindertekeningwedstrijd

In een andere naschoolse opvang mocht Peter Rehwinkel een tiental prijzen uitreiken aan kinderen die hadden meegedaan aan een tekenwedstrijd. Het thema van de wedstrijd was het beeld dat kinderen uit Moermansk hadden van Groningen. Er zijn vanuit Groningen prijzen voor de kinderen meegenomen. De tekeningen zijn gebundeld in een fraaie catalogus en uitgegeven in een kleine oplage.

Resultaat:

Er wordt sterk overwogen om tijdens het Ruslandjaar een vergelijkbare tekenwedstrijd in Groningen te organiseren.

Dinsdagmiddag 18 september, bezoek kinderziekenhuis

Het UMCG onderhoudt al enige jaren een sterke band met het kinderziekenhuis in Moermansk. Wij hebben kennis gemaakt met de hoofdarts en zijn geïnformeerd over de situatie aldaar. Duidelijk is dat het ziekenhuis in geen enkel opzicht de maatstaven benaderd van een kinderziekenhuis in Nederland. Het blijft daarnaast moeilijk om goed gekwalificeerd personeel naar Moermansk te trekken. Artsen hebben in Rusland een lage maatschappelijke status. Over de samenwerking met het UMCG is Moermansk erg te spreken. Toevallig zou dr. Sauer de week erop langskomen voor een congres. Tot slot gaf de hoofdarts aan dat de algemene gezondheid van kinderen in Moermansk achteruitgaat, omdat men onvoldoende beweegt.

Woensdagochtend 19 september, Severomorsk

Een zeer beperkte selectie van de delegatie, waaronder de burgemeester, kreeg toegang om Severomorsk te bezoeken; een stadje dat is gevestigd op het terrein van een legerbasis. Het andere deel van de delegatie bezocht een school in Moermansk of de Technische Universiteit. Het bezoek aan Severomorsk bestond uit drie delen: een officieel ontvangst bij burgemeester Alexander Ambramov en gemeentesecretaris Vitaly Voloshin, een bezoek aan een Gymnasium en een bezoek aan een cultureel centrum.

Woensdagmiddag 19 september, bezoek aan Kamer van Koophandel

De directeur van de Kamer van Koophandel had afgevaardigden uitgenodigd uit het lokale bedrijfsleven en industrie. Zo zat de haven- en scheepsbouw aan tafel, maar ook iemand namens het energieconsortium Murmanshelf. Deze bedrijven hebben hun interesse in Groningen en Noord Nederland uitgesproken, waarna Peter Rehwinkel hen heeft geïnformeerd over mogelijke thema's die interessant zijn vanuit Groningen. Concreet is er bijvoorbeeld gesproken over Noord Nederlandse deelname aan een groot internationaal congres van Murmanshelf. Ook heeft Peter Rehwinkel deze bedrijven en de Kamer uitgenodigd om in 2013 tijdens het bilaterale jaar naar Groningen te komen.

Resultaat:

Gasterra zal deelnemen aan het internationale Murmanselfsymposium eind november. Ook heeft Peter Rehwinkel de Kamer van Koophandel Noord Nederland op de hoogte gebracht van dit evenement. Daarnaast is de Russische Kamer van koophandel betrokken bij de mogelijke inkomende missie van de Oblast in 2013 naar Nederland.

2. Overzicht resultaten

- De contacten met het consulaat-generaal in St. Petersburg, van belang voor de noordelijke partners in het Nederland – Ruslandjaar, zijn aangehaald. Daarnaast heeft Peter Rehwinkel na zijn bezoek het COC in Groningen en aanverwante organisaties in contact gebracht met Polina Andrianova, tevens met het oog op het Ruslandjaar.
- Er zijn eerste stappen gezet om tot een nieuwe verstandhouding te komen met het stadsbestuur van Moermansk; een die tweezijdig iets oplevert. Het Nederland – Ruslandjaar 2013 is aangedragen als mogelijkheid om op economisch gebied nader tot elkaar te komen. Moermansk is uitgenodigd om met een handelsdelegatie bij de opening in maart aanwezig te zijn. Daarnaast hebben Gasterra en Van Oord een ingang gekregen bij het stadsbestuur. Van belang hierbij was dat de gemeentesecretaris van Moermansk een spilfunctie vervult bij een relevant energieconsortium.
- Na ons bezoek hebben zowel Royal Haskoning als Vopak serieuze interesse getoond voor de vraag van de Oblast omtrent de gewenste olieterminal. Gasterra heeft aangeboden om het eerste contact te verzorgen tussen Vopak en de Oblast, met als doel om tot een concreet NL investeringsproject te komen. Voor de eerste vervolg stappen zullen de bedrijven gaarne gebruik maken de stedenband organisatie.
- Daarnaast wordt binnenkort duidelijk of er mede op aandringen van het ministerie van EL & I en het consulaat in St.- Petersburg in 2013 een officiële bedrijvenmissie vanuit de Oblast naar Nederland komt. Noord Nederland en Groningen zijn hier sterk bij betrokken.

- Er wordt door de stichting sterk overwogen om tijdens het Ruslandjaar een vergelijkbare tekenwedstrijd in Groningen te organiseren, evenals andere publieksactiviteiten.
- Gasterra zal deelnemen aan het internationale Murmanshelf symposium eind november. Ook heeft Peter Rehwinkel de Kamer van Koophandel Noord Nederland op de hoogte gebracht van dit evenement. Daarnaast is de Russische Kamer van koophandel betrokken bij de mogelijke inkomende missie van de Oblast in 2013 naar Nederland.

3. Delegatieleden

Dhr. Peter Rehwinkel (Burgemeester van Groningen)

Dhr. Jan Spakman (PvdA)

Mv. Inge Jongman (ChristenUnie)

Dhr. Gerjan Kelder (Partij van de Dieren)

Dhr. Hans Foekens (Brandweercommandant)

Dhr. Geert Greving (Gasterra)

Dhr. Anko Bos (Van Oord)

Dhr. Klaas Huisman (Plaatsvervangend Consul-Generaal)

Mv. Ekaterina Chausskaya (Assistent Economie van het CG)

Mv. Natasha Valeeva (RUG & Universiteit Wageningen, Agro in de Arctic)

Dhr. Frederic van Kleef (Bestuursadviseur van de burgemeester)

Namens de stichting Groningen-Moermansk:

Mv. Marjo van Dijken (Voorzitter)

Mv. Astrid Kuster (Bestuurslid)

Mv. Mariëtta de Waard (Bestuurslid)

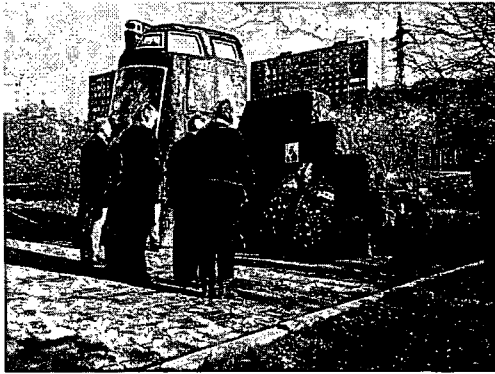
Dhr. Rudy Kapsenberg (Coördinator)

4. Foto's & media

Boven: Peter Rehwinkel, Polina Adrianova en consul-generaal Jennes de Mol

Onder: bezoeken aan het Kursk monument

Onder: bezoek aan het Aljosja monument

Voor een videoverslag van het bezoek aan het stadsbestuur, dat tevens is uitgezonden op de lokale televisie, zie: <http://www.tv21.ru/news/2012/09/18/?newsid=49137>